

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

26 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan și Ion Guzun

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, în cauza penală în privința lui

Botnari Petru Boris, născut la 09 iunie 1990, originar din r-nul Ungheni, sat. Cornești, domiciliat în mun. Chișinău, str. Petru Zadnipru 14 ap. 40,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 06.07.2015 - 17.02.2016;

Instanța de apel: 16.03.2016 - 21.06.2016;

Instanța de recurs: 29.07.2016 - 26.10.2016;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 17.02.2016, Botnari Petru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin.(2) și art. 217⁵ alin.(1) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, după cum urmează:

- în baza art.217 alin.(2) Cod penal - 6 (șase) luni închisoare;

- în baza art.217⁵ alin.(1) Cod penal - amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale.

Conform art. 84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial cu pedeapsa aplicată prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 23 iulie 2015, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 2 (două) luni cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de primirea, prelucrarea, depozitarea, transportarea, vânzarea precursorilor în scopul producerii sau prelucrării substanțelor narcotice, psihotrope pe un termen de 4 ani și amendă în mărime de 400 (patru sute) unități convenționale.

În conformitate cu art. 90 alin.(1) Cod penal, pedeapsa cu închisoarea a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 (patru) ani.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, instanța de fond a reținut că, inculpatul

Botnari Petru, în circumstanțe necunoscute organului de urmărire penală, în mod ilegal a păstrat asupra sa substanțe narcotice până la 17 martie 2015, atunci când a fost depistat de către colaboratorii de poliție, în mun. Chișinău, str. Petru Zadnipru 14/2, etajul 3, aruncând jos o folie din staniol în care se afla o substanță de culoare brună, care a fost ridicată prin procesul verbal de cercetare la fața locului precum și trei seringi medicinale de unică folosință cu volumul de 2 ml, fiecare cu urme de lichid și o sticlută cu inscripția „Naftalin”, pe pereții căreia se observă o substanță de culoare cafenie, care conform raportului de expertiză nr. 3098 din 03 aprilie 2015 reprezintă heroină în cantitate de 0,20 gr. Conform Hotărârii Guvernului nr. 79 din 23 ianuarie 2006 privind Lista substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, cantitatea de heroină depistată constituie proporții mari.

Tot el, la aceeași dată, aproximativ ora 20.30, aflându-se la adresa menționată a consumat în mod public substanță narcotică, heroină, prin injectare cu ajutorul unei seringi medicinale de unică folosință, moment în care a fost observat și reținut în flagrant de către colaboratorii Inspectoratului Național de Patrulare, fiind suspectat de consumul substanțelor narcotice și condus la Dispensarul Republican de Narcologie pentru stabilirea stării de ebrietate și a naturii ei. Potrivit procesului verbal privind examinarea medicală de constatare a faptului consumării alcoolului, stării de ebrietate și a naturii ei, s-a stabilit că Botnari Petru se afla în stare de ebrietate provocată de opiacee 2272 ng/ml și amfetamine 260 ng/ml.

Organul de urmărire penală a calificat acțiunile lui Botnari Petru în baza art. 217 alin. (2) Cod penal și anume - *circulația ilegală a substanțelor narcotice fără scop de înstrăinare, prin păstrarea acestora în proporții mari fără scop de înstrăinare* și art.217⁵ alin.(1) Cod penal - *consumul ilegal de substanțe narcotice săvârșit în mod public*.

3. Nefiind de acord cu sentința, procurorul a declarat apel, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Botnari Petru să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (2) și art. 217⁵ alin.(1) Cod penal și a-i stabili pedeapsa:

în baza art. 217 alin. (2) Cod penal - închisoare pe termen de 8 luni;

în baza art. 217⁵ alin.(1) Cod penal - amendă în mărime de 525 unități convenționale.

În baza art. 84 alin.(4) Cod penal prin cumul parțial pentru concurs de infracțiuni stabilită prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău din 23.07.2015, a-i aplica lui Botnari Petru pedeapsa definitivă de 3 ani 4 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activități de primirea, depozitarea, transportarea și vânzarea precursorilor, în scopul producerii sau prelucrării substanțelor narcotice, psihotrope pe un termen de 4 ani și amendă în mărime de 525 unități convenționale.

În motivarea apelului procurorul a invocat:

- instanța de fond, la aplicarea sancțiunii cu suspendarea condiționată pe termenele de probă de 4 ani, nu a apreciat corect caracterul social periculos al faptei comise de inculpatul Botnari Petru cât și personalitatea lui, nu este încadrat în câmpul muncii, nu are careva ocupații, anterior este condamnat, ultima dată prin sentința Judecătoriei

Ciocana, mun. Chișinău din 23.07.2015, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 3 ani cu privarea dreptului de a exercita activități de primirea, depozitarea, transportarea și vânzarea precursorilor, în scopul producerii sau prelucrării substanțelor narcotice, psihotrope pe un termen de 4 ani;

- măsura de pedeapsă aplicată de instanța de judecată nu este adecvată faptei și pericolului social al acesteia, sentința fiind prea blândă;

- fiind anterior condamnat, inculpatul Botnari Petru folosindu-se de încrederea instanței pe care i-a acordat-o, fiindu-i anterior stabilită o pedeapsă non privativă de libertate, a continuat să comită alte infracțiuni ce țin de circulația substanțelor narcotice chiar realizând droguri, astfel punând în pericol membrii societății.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, s-a dispus admiterea apelului declarat de procuror, casarea sentinței în partea numirii pedepsei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Lui Botnari Petru, în baza art. 217 alin.(2) Cod penal i se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni; în baza art. 217⁵ alin.(1) Cod penal i se stabilește pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale (8 000 lei).

Conform art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor numite, i se stabilește lui Botnari Petru pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) luni și amendă în mărime de 400 unități convenționale (8 000 lei).

Conform art. 84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, pedeapsa numită, a fost cumulată parțial cu pedeapsa numită lui Botnari Petru prin sentința Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 23 iulie 2015 fiind stabilită definitiv lui Botnari Petru pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 4 (patru) luni și amendă în mărime de 400 unități convenționale (8 000 lei), cu privarea de dreptul de a exercita activitate legată de primirea, prelucrarea, depozitarea, transportarea, vânzarea precursorilor în scopul producerii sau prelucrării substanțelor narcotice, psihotrope pe un termen de 4 (patru) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. La adoptarea soluției instanța de apel audiind opiniile participanților la proces, cercetând suplimentar probele administrate de către instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, călăuzindu-se de propria convingere, a conchis că instanța de fond a stabilit corect starea de fapt ale infracțiunilor comise, iar acțiunile inculpatului Botnari Petru au fost încadrate corect în dispozițiile art. 217 alin.(2) Cod penal - *circulația ilegală a substanțelor narcotice fără scop de înstrăinare prin păstrarea acestora în proporții mari fără scop de înstrăinare* și art. 217⁵ alin.(1) Cod penal - *consumul ilegal de substanțe narcotice săvârșit în mod public*.

Prin analiza probelor cercetate, Colegiul penal, a determinat ca fiind dovedită vinovăția inculpatului Botnari Petru, în comiterea infracțiunilor pentru care a fost deferit

justiției, împrejurări ce au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, instanța a conchis că vina inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate a fost demonstrată pe deplin prin cumulul probelor cercetate în cadrul ședinței de judecată a primei instanțe și verificate în instanța de apel.

Referitor la pedeapsa numită inculpatului, Colegiul a reținut că aceasta nu corespunde circumstanțelor de fapt ale infracțiunilor comise și nici circumstanțelor personale ale inculpatului.

Colegiul făcând trimitere la art. 61 alin.(1) și 75 alin.(1,2) Cod penal a menționat că instanța de fond just i-a aplicat lui Botnari Petru o pedeapsă în limita sancțiunii prevăzute de legea penală pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin.(2) Cod penal și art. 217⁵ alin.(1) Cod penal, totodată ținând cont de prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul penal a reținut că instanța de fond corect i-a stabilit inculpatului pedeapsa sub formă de 6 luni închisoare în baza art. 217 alin.(2) Cod penal și 400 unități convenționale pentru infracțiunea prevăzută de art. 217⁵ alin.(1) Cod penal, fiindcă sancțiunea s-a redus, fiind pentru prima infracțiune de până la 8 luni închisoare, iar pentru infracțiunea prevăzută la 217⁵ alin.(1) Cod penal de la 300 la 525 unități convenționale.

Analizând modul în care instanța de fond a individualizat pedeapsa, în raport cu cele invocate în apel, Colegiul a constatat că, nu au fost respectate toate regulile ce caracterizează stabilirea pedepsei, în ceea ce privește modul de executare, aplicând incorect prevederile art. 90 Cod penal, privind suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare în privința lui Botnari Petru, deoarece pedeapsa stabilită nu-și va atinge scopul pedepsei penale, corectarea și corijarea inculpatului, precum și preîntâmpinarea de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea inculpatului cât și a altor persoane.

Astfel s-a reținut că, inculpatul, deși anterior a fost condamnat pentru infracțiune ce ține de realizarea substanțelor narcotice la 23 iulie 2015, continuă să comită infracțiuni ce țin de circulația substanțelor narcotice cât și consumul acestora în loc public fiind observat de locatarii blocului care au și sesizat colaboratorii de poliție.

Colegiul a mai menționat că, recunoașterea probelor de către inculpat și examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, nu constituie temei de suspendare condiționată a executării pedepsei, or, inculpatul a beneficiat deja de reducerea limitelor pedepsei care urmau a fi aplicate corespunzător, însă pericolul social al faptei prin această deducere nu s-a diminuat, fapt ce duce la ideea că reeducarea inculpatului poate avea loc doar prin privarea reală de libertate a acestuia, iar suspendarea condiționată a executării pedepsei nu-și va atinge scopul propus de legea penală stipulat la prevederile art. 2 Cod penal.

Luând în considerație circumstanțele cauzei, ținând cont de gravitatea și

consecințele infracțiunilor săvârșite, care potrivit art. 16 alin.(2) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor ușoare, de persoana inculpatului care a recunoscut vinovăția și se căiește sincer în cele comise, a colaborat cu organele de poliție, a fost supus unui tratament împotriva dependenței de substanțe narcotice, cât și că anterior a fost condamnat pentru infracțiune ce ține de realizarea substanțelor narcotice, instanța de apel a considerat rezonabil de aplicat inculpatului pedeapsa cu închisoarea fără suspendarea condiționată a executării pedepsei.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului care invocând art. 427 alin.(1) pct. 6 Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie menținută sentința Judecătoriei Ciocana, mun.Chișinău din 17.02.2016.

5.1. În motivarea recursului avocatul a indicat că instanța de apel nu a respectat în deplină măsură prevederile art. 61 alin.(2) și 75 Cod penal iar pedeapsa aplicată inculpatului este una prea aspră în raport cu fapta comisă și consecințele acesteia. Instanța de recurs urmează a lua în considerație că inculpatul și-a recunoscut pe deplin vinovăția și se căiește sincer în cele comise, a solicitat instanței de fond să examineze cauza în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, a cooperat cu organele de urmărire penală, motive pentru care consideră că instanța de apel urma să mențină pedeapsa condiționată stabilită de către instanța de fond.

5.2. Procurorul pe marginea recursului ordinar declarat a prezentat referință, prin care a solicitat constatarea inadmisibilității recursului declarat pe motiv, că instanța de apel, casând sentința instanței de fond, și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite lui Botnari Petru, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a acesteia, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, iar în final stabilindu-i inculpatului o pedeapsă echitabilă.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că acesta este vădit neîntemeiat.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.*

Recurentul în recursul declarat a indicat alin. (1) pct. 6) art. 427 Cod de procedură penală, normă de drept ce prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în*

apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței. Astfel, acest punct conține 5 temeuri care pot fi invocate în recurs, însă recurentul nu a concretizat care din aceste temeuri le pune la baza cererii de recurs înaintată și prin ce se confirmă aceste temeuri, iar alegerea din oficiu de către instanța de recurs a temeiului din cele 5 menționate este inadmisibilă. Mai mult ca atât, din textul recursului reiese că avocatul recurent critică decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, temei prevăzut de pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală care stipulează că, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.* Prin urmare, se constată că art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a fost invocat de către avocatul recurent declarativ.

Colegiul reține că recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și critică decizia instanței de apel numai cu referire la pedeapsa aplicată solicitând casarea acesteia și menținerea sentinței în partea respectivă.

Analizând temeiul invocat, în raport cu circumstanțele și materialele cauzei, Colegiul consideră că, în prezenta speță acesta nu și-a găsit confirmarea, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei în privința inculpatului, și-a motivat just soluția adoptată, ținând cont de prevederile art. 61,75 și 84 Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de recurs constată că instanța de apel corect a aplicat în privința inculpatului pedeapsa penală care trebuie să fie echitabilă, legală și bine individualizată, aplicată în limitele fixate în partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale ale aceluiași Cod, ținându-se cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Colegiul susține întru totul poziția instanței de apel care a menționat că inculpatul, deși anterior a fost condamnat pentru infracțiune ce ține de realizarea substanțelor narcotice la 23 iulie 2015, continuă să comită infracțiuni ce țin de circulația substanțelor narcotice cât și consumul acestora în loc public fiind observat de locatarii blocului care au și sesizat colaboratorii de poliție. Faptul că în privința acestuia a fost aplicată o pedeapsă prea blândă de către instanța de fond, poate doar să încurajeze comiterea pe viitor a altor infracțiuni. În situația dată, instanța de apel, a considerat necesar de a stabili inculpatului pedeapsă fără aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

De menționat, că instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii

respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei și cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Argumentele apărătorului recurent cu privire la menținerea sentinței în partea aplicării în privința inculpatului art. 90 Cod penal Colegiul penal le consideră neîntemeiate, deoarece analizând decizia atacată, se constată că instanța de apel și-a motivat soluția sa în ce privește stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă în privința inculpatului, concluzionând că nu este rezonabil de aplicat prevederile art. 90 Cod penal și de suspendat condiționat executarea pedepsei cu închisoarea inculpatului Botnari Petru.

Subsidiar, Colegiul penal relevă că, textul art. 90 alin. (1) Cod penal prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme. Acest fapt rezultă și din prevederile legale, care stipulează că: „*Dacă... instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei...indicând numai decît în hotărâre motivele...*”.

Astfel, din examinarea condițiilor în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate, pe care instanța de judecată este liberă să aprecieze dacă este sau nu cazul să o acorde.

Raționamentul instanței de a suspenda executarea pedepsei depinde, de rînd cu celelalte circumstanțe ale cauzei, de personalitatea vinovatului, de comportamentul acestuia anterior și după săvârșirea infracțiunii, în timpul urmăririi penale sau al judecării.

Reieșind din cele expuse supra, din materialele cauzei, instanța de recurs conchide că, concluzia instanței de apel referitor la stabilirea pedepsei privative de libertate în privința inculpatului Botnari Petru este legală și întemeiată, deoarece s-a constatat cu certitudine că acesta a mai fost condamnat cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal și nu a făcut concluziile necesare, astfel, că aplicarea din nou a suspendării executării pedepsei nu va fi suficientă pentru corectarea inculpatului.

Mai mult ca atât, contrar argumentelor invocate în recurs, Colegiul menționează că recunoașterea probelor de către inculpat și examinarea cauzei în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, nu constituie temei de suspendare condiționată a executării pedepsei, or, inculpatul a beneficiat deja de reducerea limitelor pedepsei care urmau a fi aplicate corespunzător, însă pericolul social al faptei prin această deducere nu s-a diminuat.

Prin urmare, Colegiul concluzionează că instanța de apel a pronunțat o decizie legală, întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse privative de libertate, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a

inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentele invocate de recurent urmând a fi declarate ca neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Mîrzîncu Aurelia în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 iunie 2016, în cauza penală în privința lui *Botnari Petru*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 octombrie 2016.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun